

Обидві пісні перетворилися в автобіографічну драму, де доля майора Тома злилася з історією життя самого Бові, стали своєрідною та безжальною саморефлексією автора.

У 1996 р. майор Том потрапив до реміксу пісні Бові «Привіт, космічний хлопчику!» (“Hallo Spaceboy!”, 1995) — додатковий куплет, з дозволу автора, створила група “Pet Shop Boys”. А у 2013 р. майор опинився на реальній космічній станції — пісню «Дивний випадок у космосі» виконав канадський астронавт Кріс Остін Гедфілд, якого Бові привітав фразою «Привіт, космічний хлопчику!» Існують також і інші, незалежні від Бові, пісенні версії майора Тома: «Майор Том повертається» (“Major Tom (I’m Coming Home)”, 1983), «Дружина майора Тома» (“Mrs. Major Tom”, 2003) та, навіть, цілий альбом «У пошуках майора Тома» (“Seeking Major Tom”, 2011).

У образі майора Тома Бові демонструє бажання змінити спрямованість своєї творчості відповідно до думки Кафки, який писав: «книга має бути схожою на криголам, щоб проникнути в замерзле море в нашій душі». Автор хоче надихати інших, пробуджувати своєю музикою те прекрасне, що є всередині нас, а для цього йому, перш за все, треба позбутися проблем з наркотиками. А майор Том, котрий сходить з розуму в космосі, хоче повернутися на землю. Різниця між першою і другою піснею колосальні: Бові декодує й руйнує власний постамент заради того, щоб побудувати щось нове, що має під собою стійкий фундамент, а не химерні фантазії.

СЕКЦІЯ:
ФІЛОСОФСЬКІ, СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ ТА ПРАВОВІ ВИМІРИ
СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

В. Лисенкова

ГУМАНІСТИЧНИЙ ВИМІР ПРОБЛЕМИ ВІЙНИ І МИРУ

V. Lysenkova

HUMANISTIC DIMENSION OF THE PROBLEM OF WAR AND PEACE

Особливу гостроту проблемі війни і миру додають сьгоднішні світові події. Ці питання для мільйонів людей перестають бути абстракцією і переходять до практичного сьогодення. Найбільш болючими виявляються онтологічні і аксіологічні аспекти гуманістичного виміру цього великого питання. Але важливо, щоб діяльність людей була спрямована на захист миру, а не на провокування війни.

Якщо йдеться про онтологічні аспекти проблеми війни і миру, то це, насамперед, стосується самих основ існування соціального світу і людини. Початок війни в Україні спровокував для мільйонів людей злам чи деформацію традиційного способу життя. Невизначеність стала принципом цього буття і внеможливила наявність мирного сьогодення як фундаменту існування. Таким чином, руйнувалась уся будівля спокійного щасливого майбутнього для цілого народу. І це спровокувало актуалізацію аксіологічних аспектів означеного питання.

Саме тому знов зростає значущість вищих цінностей: миру, життя, любові. Мужність як чеснота знов вийшла на передній план етичної свідомості. Це можливість стійко переносити фізичні і душевні страждання, долати страхи і підіймати буття на новий рівень героїчності. Мужність допомагає бороти небезпеку

заради свободи і майбутнього. Піднесення великих цілей по-новому актуалізує традиційні підходи і ідеали гуманізму перед лицем життя та смерті. Усвідомленість свого існування у тяжких випробуваннях, великих ризиках по-новому висвітлює моральний вибори між добром і злом, проявляє граничні ситуації. Трагічність цього періоду виражає стан піднесеності перед великою небезпечністю буття.

Глобальність виміру існування сучасного світу, масштабність впливу людства на оточуючу реальність вказують на необхідність використання більш суворих моральних вимог на всіх суспільних рівнях у сучасній культурі. Локальна історія минулого ретроспективно демонструє нам неможливість знищити життя на Землі як таке. Але у сучасній історії це дуже можливо. Тому усвідомлення своїх вчинків, відповідальність за свої рішення повинні стати основою мислення, діяльності, виховання, освіти будь-якої людини XXI ст.

В онтологічному контексті явище світової війни ставить людство на межу буття і небуття. У сучасності проблема зв'язку буття і небуття повинна полягати у становленні ситуації внеможливлення самого явища війни як такого.

Особливо значущою така позиція є в наші дні, коли йде війна, і не тільки над Україною, але і над усім світом нависла загроза ядерної атаки. Саме активізація діяльності багатьох людей на різних рівнях (від мікро- до мегаполітичного) дозволить відвернути таку загрозу. Безумовно, у цьому питанні важливим є слово різних спеціалістів, які кваліфіковано можуть показати шляхи виходу з цієї комплексної кризи.

У вирішенні проблем війни і миру велику роль на майбутнє може зіграти більш широке засвоєння загалом гуманістичних надбань філософського знання. Цей процес носить назву філософізації. І саме концентрована мудрість багатьох поколінь мислителів різних епох і культур тут може стати в нагоді. Тому використання вченими філософських, морально-етичних настанов є нагальною необхідністю у наш час.

Вказану проблему важливо розглядати як одну з причин підвищення ролі гуманізації суспільства і відносин між людьми. У цьому контексті зростає актуальність посилення фундаментальної гуманітарної підготовки, формування навчальних програм для усіх рівнів освіти таким чином, щоб проявити для колективної свідомості майбутніх поколінь несумісність війни з життям світу у XXI ст., необхідність вирішення усіх проблем виключно мирними засобами.

В. Мірошніченко

ПРО ДЕЯКІ ДЕКОНСТРУКТИВНІ ВИКЛИКИ: МОВА І ПОЕЗІЯ

V. Miroshnychenko

ON SOME DECONSTRUCTIVE CHALLENGES: LANGUAGE AND POETRY

В одному з інтерв'ю для Евелін Гроссман, Жак Дерріда наголошував на тому (і це з легкістю поширюється на деякі інші деконструктивні запитання, на деконструкцію «як таку», якщо про деконструкцію можна говорити як про те, що є «як таке», як про те, що «є»), що «la langue n'appartient pas». Це означає, що мову не можна привласнити: самою своєю структурою, за власною сутністю (яка не є сутністю в класичному філософському значення, для Дерріда сутність мови криється в її примарності) мова пручається будь-яким практикам домінування над нею.